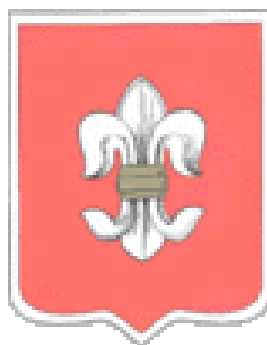

***Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Nowe Osiedle 2, 16-420 Raczki***

tel./fax. (87) 568-50-46

e-mail: gops_raczki@op.pl

GOPS.411.7.2020

***SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RACZKACH ZA 2019 ROK***

Raczki, marzec 2020r.

*Sporządzili:
Pracownicy GOPS w Raczkach*

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach przedstawia informację o przebiegu wykonania zadań rzeczowych i realizacji środków budżetowych za 2019 roku.

W okresie I - XII 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn.zm.), oraz ustaw wykonawczych. Tabele zawarte w dalszej części sprawozdania obrazują szczegółowo liczbę rodzin objętych pomocą, rodzaje świadczeń, przyczyny korzystania z pomocy społecznej oraz wydatki.

I. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r. zamknęły się w łącznej kwocie **8 768 810,70 zł.**

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2019 r.

Rozdział	Nazwa	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %
85202	Domy Pomocy Społecznej	390 000	355 758,03	91,22
85508	Rodziny zastępcze	6 350	6 312	99,40
85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy	1 200	271,66	22,64
85504	Wspieranie rodziny	261 710	260 338,84	99,48
85501	Świadczenie wychowawcze	5 485 200	5 462 871,66	99,59
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 127 275	1 920 372,51	90,27
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne (od świadczeń rodzinnych)	7 000	5 777,55	82,54
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (od zasiłków stałych)	9000	7 495,03	83,28
85214	Zasiłki i pomoc w naturze / świadczenia	108 284	96 111,39	88,76
85215	Dodatki mieszkaniowe	25 000	21 813,62	87,25
85216	Zasiłki stałe	96 778	91 458,10	94,50
85216	Nienależnie pobrany zasiłek stały	210	209,87	99,94
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	454 001	433 503,56	95,49
85228	Usługi opiekuńcze	54 037	48 026,73	88,88
85295	Schronienie	0	0	0
85230	Pozostała działalność/Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	79 850	57 954,06	72,58
85503	Pozostała działalność /Karta Dużej Rodziny/	757	536,09	70,82
Ogółem		9 106 652	8 768 810,70	96,29

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Zasiłki okresowe (Rozdział 85214 § 3110) – Plan: 78 284 zł; Wydatki: 76.890,14 zł. Środki finansowe na wypłatę zasiłków okresowych w 100% pochodzą z dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Wysokość zasiłku okresowego jest ściśle uregulowana przepisami ustawy o pomocy społecznej, stanowi różnicę między przyjętym kryterium, a posiadanym dochodem, uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej, przy czym ustalona minimalna gwarantowana wysokość tego świadczenia wynosi:

- dla osób samotnych – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym (obecnie 701 zł), a faktycznie posiadanym dochodem;
- dla rodziny – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym rodziny (obecnie 528 zł na osobę w rodzinie), a faktycznie posiadanym dochodem.

Dodatkowo, aby ww. pomoc mogła być przyznana oprócz ubóstwa w rodzinie powinna wystąpić przynajmniej jedna z przesłanek określona w art. 38 ust. 1 ustawy (długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie itp.).

Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe oraz zasiłki z tytułu zdarzenia losowego (Rozdział 85214 § 3110) –

~~Plan: 30.000,00 zł; Wydatki: 19.221,25 zł.~~

Wypłata zasiłków celowych jest finansowana z budżetu gminy. Zasiłki celowe są to świadczenia przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi w miesiącu złożenia wniosku (na zaspokojenie konkretnej potrzeby) wraz z wymaganą dokumentacją. Świadczenie ma charakter jednorazowy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na leczenie i zakup leków, zakup opału, podręczników szkolnych, zakup żywności, odzieży, opłat za energię elektryczną, gaz i czynsz itp. Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Na podstawie art. 40 ust. 1 ww. ustawy zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Ww. zasiłek celowy, może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie, przekraczającym kryteria dochodowe, **w szczególnych okolicznościach może być przyznany specjalny zasiłek celowy** niepodlegający zwrotowi. Jego wysokość nie może jednak przekraczać odpowiednio kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Zasiłek ten jest również wypłacany ze środków własnych gminy. W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku dla 6 rodzin udzielono 8 specjalnych zasiłków celowych (w tym dwóm osobom w postaci pomocy rzeczowej – zakup opału oraz zakup żywności oraz 3 osobom zasiłku z tytułu zdarzenia losowego – pożar budynków mieszkalnych). W większości przypadków powodem udzielenia ww. pomocy była długotrwała choroba jednego z członków rodziny.

~~**Zasiłki stałe (Rozdział 85216 § 3110) – Plan: 96.778 zł; Wydatki: 91.458,10 zł.** Środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych w 100% pochodzą z dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.~~

Zasiłek stały jest świadczeniem udzielanym osobom pełnoletnim, niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, jeżeli ich dochód jest niższy od kryterium dochodowego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie, jego wysokość stanowi bowiem różnicę między owym kryterium, a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na

osobę w rodzinie. Zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645 zł miesięcznie.

Usługi opiekuńcze. Rozdział 85228 – Plan: 54.037 zł; Wydatki: 48.026,73 zł.

Usługi świadczone głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osoby drugiej, którym rodzina nie była w stanie takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania (Uchwała Nr XXVI/158/13 Rady Gminy Raczki z dnia 21 sierpnia 2013r.)

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych obecnie wynosi 11 zł. Usługami opiekuńczymi objęto 7 osób łącznie w wymiarze 1701 godzin. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych wyniosły 48 026,73 zł. Odpłatność klientów za świadczone usługi pobierana była zgodnie z uchwałą Rady Gminy. Do budżetu gminy na rachunek dochodów z tytułu odpłatności przekazano kwotę 5 710,48 zł.

Skierowanie do domu pomocy społecznej (Rozdział 85202 § 4330) – Plan: 390.000 zł; Wydatki: 355.758,03 zł.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkańiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka; małżonek, zstępni przed wstępnymi; gmina, której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Zgodnie z art. 61 ust.3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie jeśli dochody pensjonariusza oraz osób zobowiązanych do alimentacji są zbyt niskie i nie wystarczają na comiesięczne opłaty.

Na dzień 31.12.2019 r. w domach pomocy społecznej przebywało 10 mieszkańców skierowanych przez gminę.

Składki zdrowotne od zasiłków stałych (Rozdział 85213 § 4130) – Plan: 9.000 zł; Wydatki: 7.495,03 zł.

W ramach zadań własnych z zakresu pomocy społecznej za 13 osób ośrodek opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Składka płacona jest za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Środki finansowe na opłatę składek zdrowotnych w 100% pochodzą z dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Tabela nr 2. Świadczenia z pomocy społecznej w okresie I – XII 2019 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Razem PLAN w zł	Kwota świadczeń	Wskaźnik realizacji w %
Zasiłek okresowy ogółem		26	190	78 284	76 890	98,22
w tym przyznane z powodu:	- bezrobocia	22	172	X	70 466	X
	- długotrwałej choroby	3	16	X	5 608	X
	- niepełnosprawności	0	0	X	0	X
	- innych powodów	1	2	X	816	X
Zasiłki celowe i w naturze ogółem		22	53	30 000	19 221	64,07
w tym:	- zasiłki celowe	15	40	X	8 966	X
	- pomoc rzeczowa w formie opału	3	3	X	1 005	X
	- pomoc rzeczowa (remont domu)	1	1	X	2 136	X
	- zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego	3	3	X	7 000	X
	- specjalne zasiłki celowe	2	3	X	1 050	X
	- pomoc rzeczowa /specjalne zasiłki celowe/	1	6	X	1 200	X
Zasiłki stałe <i>(przyznane dla osoby samotnie gospodarującej)</i>		15	160	96 778	91 458	94,50
Usługi opiekuńcze		7	1 701	54 037	48 026	88,88
Opłata za DPS		10	120	390 000	355 758	91,22
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały		13	145	9 000	7 495	83,28

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

II. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Program „Posiłek w szkole i w domu” Rozdział 85295\$3110 – Plan: 79.850 zł: Wydatki: 57.954.06 zł

Pomoc przyznawana w ramach wieloletniego programu rządowego "Posiłek w szkole i w domu", regulującej niżej wymienione przepisy, tj.:

- 1) Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018r., poz. 1007);
- 2) Uchwała Nr IV/27/19 Rady Gminy Raczki z dnia 13 lutego 2019r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 15.02.2019r., poz. 1075);
- 3) Uchwała Nr IV/28/19 Rady Gminy Raczki z dnia 13 lutego 2019r. w sprawie w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 15.02.2019r., poz. 1076);

4) Uchwała Nr IV/29/19 Rady Gminy Raczki z dnia 13 lutego 2019r. w sprawie w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Raczki w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023” (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 15.02.2019r., poz. 1077).

W okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. z pomocy w ramach ww. programu korzystało:

- 31 dzieci ze szkół podstawowych oraz gimnazjum – w formie posiłku (koszt jednego świadczenia wynosił od 2,20 do 2,50 zł),
- 4 osoby dorosłe (liczba osób w tych rodzinach – 4) - jeden gorący posiłek dziennie (koszt jednego świadczenia wynosił 9,70 zł). Posiłki wydawane były przez: stołówkę przy Ośrodku Wsparcia w Lipniaku – obiad
- 34 osobom (liczba osób w tych rodzinach – 97) - świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 100 zł do 600 zł),
- 16 rodzinom (liczba osób w tych rodzinach – 20) - świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwocie od 200 zł do 300 zł).

Podstawą do objęcia dzieci dożywianiem jest lista utworzona na podstawie decyzji przyznających pomoc w formie posiłków, którą przygotowuje ośrodek pomocy społecznej z podaniem nazwisk dzieci, które należy objąć pomocą w formie dożywiania w danym roku szkolnym. Na tej podstawie stołówka szkolna wydaje obiady. Dalsza rekrutacja odbywa się na bieżąco przy współpracy GOPS - Szkoły, na podstawie ustaleń, przeprowadzonych wywiadów i wydanych decyzji. W 2019r. z pomocy w formie dożywiania korzystały rodziny, w których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego. Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalono dochód zgodnie z kryterium dochodowym wynikającym z ustawy, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie.

Wydatki w 2019 r. na realizację powyższego programu (zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych) wyniosły ogółem **57 954 zł.** z czego **44 304 zł** to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część czyli **13 650 zł** to środki własne gminy.

Tabela nr 3. Środki finansowe wykorzystane w 2019r. na realizację Programu „Posiłek w szkole i w domu”

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Plan w zł	Kwota świadczeń w zł	Wskaźnik realizacji w %
Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” RAZEM:	86	4 426	79 850	57 954	72,58
w tym:					
- <i>posiłki – dzieci oraz osoby dorosłe</i>	35	4 354	X	13 654	X
- <i>świadc. pieniężne na zakup żywności</i>	35	72	X	13 300	X
- <i>świadc. rzeczowe w postaci produktów żywnościowych</i>	16	X	X	31 000	X

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z **ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** (tekst jednolity Dz. U. z 2019 poz. 1373 z późn. zm.) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej. W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku wydano 11 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń.

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

W ramach realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach, został zatrudniony asystent rodziny. Jego praca koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których znajdowały się małe dzieci. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

W 2019 roku asystent rodziny pracował z 6 rodzinami, na które składało się 28 osób, w tym: 10 osób dorosłych i 18 dzieci, od 3 lat do 19 roku życia. We wszystkich rodzinach występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, konflikt pomiędzy małżonkami, ubóstwo, niepełnosprawność.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Raczki

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 218) nakłada na gminy obowiązek powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W gminie Raczki funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oparty na współdziałaniu wielu podmiotów, w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służb kuratorskich, szkół, pedagogów szkolnych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach tego systemu podejmowane były działania interdyscyplinarne ukierunkowane na udzielanie potrzebującym kompleksowej pomocy.

W 2019 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Raczki wpłynęło 17 Niebieskich Kart wszczynających procedurę NK. Miało to na celu podejmowanie działań w stosunku do rodzin, w których występowało zjawisko przemocy. W sumie członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w 2019 roku spotkali się 4 razy. Grupy robocze spotkały się 50 razy w celu analizowania działań podjętych w stosunku do rodzin dotkniętych przemocą.

Plan na realizację ww. zadań to 1.200 zł (Rozdział 85205, w tym: § 4210 zakup materiałów i wyposażenia: 200 zł; § 4300 zakup usług pozostałych: 1.000). W 2019r. poniesiono wydatki na kwotę 271,66 zł.

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Dodatek mieszkaniowy (Rozdział 85215 § 3110 – Plan: 25.000 zł; Wydatek: 21.813,62 zł) jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2133) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.)

Z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych skorzystało 14 rodzin, wypłacono 121 świadczeń na łączną kwotę 21 813,62 zł. Wydano 22 decyzji.

Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej nie ma wpływu na wysokość dodatku. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku dłużej niż 2 miesiące, dodatek zostaje wstrzymany.

Tabela nr 4. Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w okresie I-XII 2019 roku

Zadanie	Liczba decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy	Plan w zł	Kwota świadczeń zł	Wskaźnik realizacji %
Dodatki mieszkaniowe	22	25 000	21 813,62	87,25

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH WRAZ Z PRZYSŁUGUJĄCYMI DODATKAMI

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 111) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- świadczenie rodzicielskie.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka,

- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł lub 764,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

Tabela nr 5. Kwoty świadczeń rodzinnych

Okres obowiązywania od 1 listopada 2016 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	95 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	124 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	135 zł

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 6. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota dodatku	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	185 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci
	lub 273 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł	na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	110 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113 zł lub 69 zł miesięcznie,	pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 000 zł	jednorazowo
Zasiłek pielęgnacyjny	do 31/10/2019r. -184,42 zł mies., od 01/11/2019r. -215,84 zł mies.	
Świadczenie pielęgnacyjne	do 31/12/2019r. - 1.583 zł mies., od 01/01/2020r. -1.830 zł mies.	
Specjalny zasiłek opiekuńczy	620 zł miesięcznie	
Zasiłek dla opiekuna	620 zł miesięcznie	

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - przyznanie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się żywego dziecka od 2013 r. jest uzależnione od dochodu (dochód nie może przekroczyć kwoty 1922,00 zł na osobę). Zapomoga przysługuje: matce lub ojcu dziecka; opiekunowi prawnemu albo opiekunowi

faktycznemu dziecku (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka).

Świadczenia opiekuńcze, w tym:

- ✓ **zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; osobie, która ukończyła 75 lat. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi obecnie 215,84 zł miesięcznie.
- ✓ **świadczenie pielęgnacyjne** z tyt. rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji przysługuje:
 - 1) matce albo ojcu,
 - 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
 - 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2019r. wynosiło 1.583,00 zł miesięcznie, obecnie jest to kwota 1.830,00 zł miesięcznie i podlega ona corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego na dzień 1 stycznia każdego roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja.
- ✓ **specjalny zasiłek opiekuńczy** - przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 2086 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:
 - nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub

➤ rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **674 zł netto**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620 zł** miesięcznie.

✓ **zasiłek dla opiekuna** wprowadzony dnia 15 maja 2014 r. ustawą z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2014r. poz. 567), przysługiwał osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Ustalanie prawa do zasiłku dla opiekuna następowało na wniosek osoby ubiegającej się, który należało złożyć nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 15 września 2014r.). Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości **620,00 zł** miesięcznie.

✓ **świadczenie rodzicielskie** wprowadzone dnia 1 stycznia 2016r., jest świadczeniem rodzinnym i przysługuje:

- matce albo ojcu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia,
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej oraz osobie, która przysposabia dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobie, która urodziła dziecko, a która nie otrzymuje zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie przysługuje przez okres 52 tygodni od dnia porodu w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

✓ **świadczenie o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”** wprowadzone dnia 1 stycznia 2017 r., jest stosunkowo nowym świadczeniem i przysługuje:

1) matce lub ojcu

2) opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka

bez względu na dochód, jeżeli u dziecka zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, które stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Wniosek o wypłatę świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Świadczenie przysługuje jednorazowo w wysokości 4 000 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. wypłacono następujące świadczenia:

- 1) Zasiłki rodzinne w liczbie 5.252 świadczeń, na kwotę – 589.699,25 zł;
- 2) Dodatki do zasiłków rodzinnych:
 - z tytułu urodzenia dziecka w liczbie 8 świadczeń, na kwotę – 8.000,00 zł,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w liczbie 76 świadczeń, na kwotę – 28.176,00 zł,
 - z tytułu samotnego wychowywania dziecka w liczbie 146 świadczeń, na kwotę – 27.056,25 zł,
 - z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia w liczbie 19 świadczeń, na kwotę – 1.560,21 zł,
 - z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia w liczbie 152 świadczeń, na kwotę – 16.069,40 zł,
 - z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 38 świadczeń, na kwotę – 4.294,00 zł,
 - z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 766 świadczeń, na kwotę – 50.290,07 zł,
 - z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w liczbie 1.281 świadczeń, na kwotę – 117.328,46 zł,
 - z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w liczbie 284 świadczeń, na kwotę 27.633,06 zł.

Ogółem wypłacono 8.022 świadczeń na kwotę 870.106,70 zł.

- 3) Świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłki pielęgnacyjne w liczbie 1.232 świadczenia, na kwotę – 233.452,00 zł,
 - świadczenia pielęgnacyjne w liczbie 181 świadczeń, na kwotę – 286.095,00 zł,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy w liczbie 68 świadczeń, na kwotę – 41.244,00 zł,
 - zasiłek dla opiekuna w liczbie 43 świadczeń, na kwotę – 26.660,00 zł.

Ogółem wypłacono 1.524 świadczenia opiekuńcze na kwotę 587.451,00 zł.

- 4) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:
 - wypłacono **44** świadczenia, na kwotę **44.000 zł**.
- 5) Fundusz alimentacyjny:
 - wypłacono **342** świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **127.820,00 zł**.
- 6) Świadczenie rodzicielskie:
 - wypłacono **118** świadczeń na kwotę **106.528,60 zł**
- 7) Świadczenie o wspieraniu kobiet w ciąży „Za życiem” (nie wypłacono świadczeń)

Ogółem wypłata zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzicielskich wyniosła – 1.735.906,30 zł.

Realizacja składek ZUS opłaconych od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna przedstawia się następująco:

- opłacono 158 składek emerytalno-rentowe na kwotę -46.193,79 zł
- opłacono 77 składek zdrowotnych na kwotę – 5.777,55 zł

Realizacja składek KRUS opłaconych od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego przedstawia się następująco:

- opłacono 54 składki emerytalno-rentowe na kwotę – 6.987,00 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS od świadczeniobiorców za okres I-XII 2019 roku wyniosła 51.971,34 zł, natomiast do KRUS wyniosła 6.987,00 zł.

Tabela nr 7. Wydatki na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny w okresie I-XII 2019 r.

Wyszczególnienie		Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne		5.252	589.699,25
Dodatki do zasiłków rodzinnych:		2.770	280.407,45
dodatki przyznane z tytułu:	➤ urodzenia dziecka	8	8.000
	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	76	28.176
	➤ samotnego wychowywania dziecka	146	27.056,25
	➤ wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.281	117.328,46
	➤ kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	171	17.629,61
	➤ rozpoczęcia roku szkolnego	284	27.633,06
	➤ podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	804	54.584,07
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami		8.022	870.106,70
Zasiłki pielęgnacyjne		1.232	233.452
Świadczenia pielęgnacyjne		181	286.095
Specjalny zasiłek opiekuńczy		68	41.244
Zasiłek dla opiekuna		43	26.660
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka		44	44.000
Fundusz alimentacyjny		342	127.820
Świadczenie rodzicielskie		118	106.528,60
Świadczenie „Za życiem”		0	0,00
RAZEM		10.050	1.735.906,30

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 8. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone do ZUS w okresie od I – XII 2019r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	158	46.193,79
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	77	5.777,55
Razem	235	51.971,34

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 9. Wydatki na składki społeczne opłacone do KRUS w okresie od I – XII 2019r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	54	6.987,00
Razem	54	6.987,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

V. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 670 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie,
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z FA ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela. Prawo do świadczeń z FA mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych. Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. dokonano ogółem 342 wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Według stanu na dzień 31.12.2019 r. organ prowadził postępowanie wobec 43 dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych:

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1600 z późn. zm.) oraz kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy oraz komornik skarbowy, z którymi na bieżąco współpracuje pracownik GOPS.

Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od stycznia do grudnia 2019 r.:

1. przeprowadzono wywiady alimentacyjnego z dłużnikami,
2. zobowiązano dłużników do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna,
3. skierowano do urzędu pracy wnioski o objęcie aktywizacją zawodową dłużników,
4. wnioskowano do prokuratury o ściganie dłużnika za przestępstwo uporczywej nie alimentacji,
5. wnioskowano do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom,
6. wpisywano dłużników do Krajowego Rejestru Dłużników ERIF, KBIG, KDR, BIG Info Monitor.

Na skutek podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych za pośrednictwem komornika otrzymano kwotę 73.107,26 zł zwróconą przez dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego 40% stanowi dochód własny gminy wierzyciela, 60% wraz z odsetkami ustawowymi stanowi dochód budżetu państwa. Z tytułu zwróconych przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dochód gminy Raczki została przekazana kwota 20.590,72 zł.

VI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH

Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Przysługuje ono:

- matce,
- ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia, w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko. W przypadku urodzenia dziecka, ukończenia przez dziecko 18. roku życia świadczenie jest podzielne i przysługuje w wysokości odpowiadającej okresowi, w którym sprawowana jest opieka nad dzieckiem. W sytuacji gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających

się okresach, kwotę świadczenia wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

Świadczenie wychowawcze do 30.06.2019 r. przysługiwało na pierwsze dziecko (tj. jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie do ukończenia 18. roku życia) jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 800,00 zł, natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługiwało na pierwsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 1 200,00 zł. Świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko przyznawane było bez względu na kryterium dochodowe. Od dnia 01.07.2019 r. świadczenie wychowawcze przyznawane jest na każde dziecko do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. przyjętych zostało 710 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym 275 wniosków złożonych drogą elektroniczną. Na dzień 31.12.2019 r. wydanych zostało 681 rozstrzygnięć w sprawie świadczenia wychowawczego, z czego 632 stanowiły informacje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego, 35 decyzje przyznające prawo do świadczenia, 3 decyzje odmawiające prawa do świadczenia wychowawczego oraz 11 decyzji uchylających prawo do świadczenia wychowawczego (ze względu na zmianę sytuacji dochodowej lub rodzinnej).

W 2019 roku wypłacono 10.812 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 5.390.669,69 zł. Wysokość wypłaconych świadczeń oraz ich liczbę w poszczególnych miesiącach przedstawia tabela nr 10.

Tabela nr 10. Wydatki na świadczenia wychowawcze w okresie I – XII 2019r.

L.p.	Miesiąc	Liczba wypłaconych świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń (w zł)
1	Styczeń	721	359 742,10
2	Luty	733	364 645,00
3	Marzec	749	373 888,30
4	Kwiecień	730	363 866,90
5	Maj	722	360 516,20
6	Czerwiec	716	356 614,70
7	Lipiec	743	371 080,70
8	Sierpień	1 326	661 322,90
9	Wrzesień	1 121	558 821,10
10	Październik	1 076	535 736,09
11	Listopad	1 090	543 048,30
12	Grudzień	1 085	541 387,40
Suma		10 812	5 390 669,69

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od stycznia 2019 r. do grudnia 2019 r. na konto tut. ośrodka została zwrócona kwota 2.500,00 zł tytułem nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych przez Świadczeniobiorców.

W 2019 roku świadczenie wychowawcze pobierało 640 rodzin. W roku podlegającym analizie największe wsparcie w postaci świadczenia wychowawczego uzyskała rodzina, w której świadczeniem objęto ośmioro dzieci.

VII REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY

Z dniem 1 stycznia 2015 roku weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1390 z późn. zm.). Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Karta przysługuje rodzinie niezależnie od dochodu i na jej podstawie rodziny mogą korzystać z licznych ulg i zniżek na terenie całego kraju. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Tabela nr 11. Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2019 r.

Lp.	Klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, paragraf) Nazwa zadania	Plan dotacji na 2019 r. w zł	Dotacja celowa otrzymana przez gminę od stycznia do grudnia 2019 r. w zł	Środki wykorzystane od stycznia do grudnia 2019 r. w zł	Dochód budżetu państwa w związku z opłatą za przyznanie duplikatu od stycznia do grudnia 2019r. w zł	Dochód gminy w związku z opłatą za przyznanie duplikatu od stycznia do grudnia 2019r. w zł	Niewykorzystane środki zwrócone do PUV w zł
		1	2	3	4	5	6
1	dział 855, rozdz. 85503 § 2010 Karta Dużej Rodziny	757,00	757,00	536,09	0,00	0,00	220,91

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r.:

- liczba złożonych wniosków ogółem – **72**, w tym:
 - liczba wniosków o przyznanie KDR złożonych po raz pierwszy - **18**
 - liczba wniosków o przyznanie KDR złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców - **52**
 - liczba wniosków o dodanie nowego członka rodziny – **1**
 - liczba wniosków dla osoby, która już była posiadaczem KDR – **1**
 - liczba wniosków o wydanie duplikatu KDR - **0**
- liczba wydanych kart – **182**
 - wydanych kart (opiekunowie) – **126**
 - wydanych kart (dzieci) – **56**

VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz.U. z 2018r. poz. 1061 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczenia „Dobry Start”.

Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24. roku życia. Wnioski o świadczenie „Dobry Start” – podobnie jak wnioski o świadczenia wychowawcze z programu „Rodzina 500 + można składać online od dnia 1 lipca przez stronę empatia.mpips.gov.pl lub przez bankowość elektroniczną, a od dnia 1 sierpnia drogą tradycyjną (w formie papierowej). Wniosek należy złożyć do dnia 30 listopada.

Świadczenie 300+ nie przysługuje na dzieci uczące się w przedszkolu oraz realizujące roczne przygotowanie szkolne (tzw. zerówka) w szkole lub przedszkolu.

W okresie od lipca 2019 do listopada 2019r. przyjęto 482 wnioski o świadczenie „Dobry Start”. Wsparciem objęto 751 dzieci, które otrzymały pomoc o łącznej wartości 225.300,00 zł.

IX. REALIZACJA BUDŻETU PRZEZ OKRES OD 01.01.2019 R. DO 31.12.2019 R.

Powyższe zadania wykonują pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Liczba etatów:

- starsi pracownicy socjalni – 2 etaty,
- starszy specjalista pracy socjalnej – 1 etat,
- opiekun w ośrodku pomocy społecznej – 1 etat,
- asystent rodziny – ½ etatu,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych, kancelaryjnych i kadr – 1 etat,
- starszy referent ds. świadczeń wychowawczych – 1 etat,
- kierownik - 1 etat,
- główny księgowy – ½ etatu.

Wydatki GOPS w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. zamknęły się w łącznej kwocie **8 768 810,70 zł**

Tabela nr 12. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.(w zł)

Rozdział	Paragraf	Nazwa	PLAN w zł	Wykonanie w zł	Wskaźnik realizacji %
85202	4330	Domy Pomocy Społecznej	390 000	355 758,03	91,22
85205	x	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 200	271,66	22,64
85205	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	272	271,66	X
85205	4300	Zakup usług pozostałych	928	0	0
8213	x	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.	16 000	13 272,58	82,95
	4130	Składki na ubezpieczenia zdrowotne /od świadczeń rodzinnych/	7 000	5 777,55	82,54
	4130	Składki na ubezpieczenia zdrowotne /od zasiłków stałych	9 000	7 495,03	83,28

85214	x	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne rentowe	108 284	96 111,39	88,76
	3110	Świadczenia społeczne – zasiłki okresowe	78 284	76 890,14	98,22
	3110	Świadczenie społeczne – zasiłki celowe	29 530	18 751,25	63,50
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	470	470	100
85215	3110	Świadczenia społeczne - Dodatki mieszkaniowe	25 000	21 813,62	87,25
85216	3110	Zasiłki stałe – świadczenia społeczne	96 778	91 458,10	94,50
85216	2950	Nienależnie pobrane zasiłki stałe	210	209,87	99,94
85219	x	Ośrodki Pomocy Społecznej	454 001	433 503,56	95,49
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 590	1 583	99,56
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	309 000	298 858,48	96,72
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	21 020	20 499,28	97,52
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	58 000	53 339,99	91,97
	4120	Składki na Fundusz Pracy	7 300	3 822,64	52,36
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 000	827	82,70
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 987	10 984,75	99,98
	4260	Zakup energii	1 900	1 761,97	92,74
	4280	Zakup usług zdrowotnych	300	160	53,33
	4300	Zakup usług pozostałych	24 497	24 492,57	99,98
	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 707	1 395,92	81,78
	4410	Podróże służbowe krajowe	6 500	5 716,54	87,95
	4430	Różne opłaty i składki	200	129,75	64,88
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	6 650	6 649,40	99,99
	4480	Podatek od nieruchomości	450	429,21	95,38
	4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	200	192	96
	4700	Szkolenia pracowników	2 700	2 661,06	98,56
85228	x	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	54 037	48 026,73	88,88
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	890	886,87	99,65
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	39 080	35 453,10	90,72
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 000	1 685,64	84,28
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	7 200	6 561,25	91,13
	4120	Składki na Fundusz Pracy	1 500	102,88	6,86
	4170	Wynagrodzenie bezosobowe	1 710	1 710	100
	4280	Zakup usług zdrowotnych	100	70	70
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 557	1 556,99	100
85295	4330	Schronienie	0	0	0
85230	3110	Pomoc w zakresie dożywiania – świadczenia społeczne	79 850	57 954,06	72,58
85501	x	Świadczenia wychowawcze	5 485 200	5 462 871,66	99,59
	2950	Przychody z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych	11 000	0	0

	3020	Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	300	210,40	70,13
	3110	Świadczenia społeczne	5 394 562	5 390 669,69	99,93
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	48 007	45 296,77	94,35
	4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	3 176	3 175,60	99,99
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	10 146	10 077,90	99,33
	4120	Składki na Fundusz Pracy	1 050	1 038,05	98,86
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 179	3 832,82	62,03
	4280	Zakup usług zdrowotnych	50	40	80
	4300	Zakup usług pozostałych	5 069,57	5 069,27	99,99
	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 300	1 300	100
	4410	Podróże służbowe krajowe	33,43	33,43	100
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 247	1 246,76	99,98
	4580	Pozostałe odsetki od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych	2 200	11,79	0,54
	4700	Szkolenia pracowników	880	869,18	98,77
85502	x	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 127 275	1 920 372,51	90,27
	2950	Przychody z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	4 000	2 534,64	63,37
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	300	248,40	82,80
	3110	Świadczenia społeczne	1 644 466	1 501 557,70	91,31
	3110	Świadczenia społeczne – Fundusz Alimentacyjny	150 000	127 820	85,21
	3110	Świadczenia rodzicielskie	115 000	106 528,60	92,63
	3110	Świadczenia społeczne za życiem	0	0	0
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	38 475	38 471,58	99,99
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników ZL	44 755	36 722,80	82,05
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników wyd. decyzji	1 000	240	24
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 170	1 167,32	99,77
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne ZL	5 000	5 000	100
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne wł	15 570	15 509,07	99,61
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne od św. ZL	65 000	46 193,79	71,07
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne KRUS ZL	10 000	6 987	69,87
	4120	Składki na Fundusz Pracy	0	0	0
	4120	Składki na Fundusz Pracy ZL	2 000	1 975	98,75
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	9 133	9 133	100
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 935	4 935	100
	4260	Zakup energii	720	712,37	98,94
	4280	Zakup usług zdrowotnych	100	0	0
	4300	Zakup usług pozostałych	8 410	8 409,98	100
	4360	Zakup usług telekomunikacyjnych	1 400	1 398,32	99,88
	4410	Podróże służbowe i krajowe	0	0	0

	4430	Różne opłaty i składki	0	0	0
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 871	1 870,15	66,79
	4580	Pozostałe odsetki	2 800	1 919,20	68,54
	4700	Szkolenia pracowników	1 170	1 038,59	88,77
85503	x	Karta Dużej Rodziny	757	536,09	70,82
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracownika	632,74	448,12	70,82
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	108,76	77	70,80
	4120	Składki na fundusz pracy	15,50	10,97	70,77
85504	x	Wspieranie rodziny	261 710	260 338,84	99,48
	3020	Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	120	82,80	69
	3110	Świadczenia społeczne	225 766	225 300	99,79
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	8 288	8 283	99,94
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników z dotacji po 300	5 632	5 026,96	89,26
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników z dotacji asystent	10 121	10 121	100
	4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	1 501	1 500,79	99,99
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	3 518	3 477,40	98,85
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zlecone	944	870,47	92,21
	4120	Składki na Fundusz Pracy	494	487,68	98,72
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500	500	100
	4280	Zakup usług zdrowotnych	0	0	0
	4300	Zakup usług pozostałych	612	612	100
	4410	Podróże służbowe krajowe	1 881	1 834,15	97,51
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	637	623,39	97,86
	4700	Szkolenia pracowników	850	818,63	86,31
85508	x	Rodziny zastępcze	6 350	6 312	99,40
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	6 350	6 312	99,40
Ogółem			9 106 652	8 768 810,70	96,29

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

X PODSUMOWANIE I POTRZEBY OŚRODKA

Jednym z problemów infrastrukturalnych Gminy Raczki, doskwierających od kilku lat jest brak lokali socjalnych, które mogłyby zaspokoić potrzeby mieszkaniowe rodzin w sytuacji kryzysowej (pożar, eksmisja itp.). Coraz częstszym problemem, z którym musimy się zmierzyć jest zagrożenie bezdomnością, które z różnych przyczyn dotyka mieszkańców naszej gminy.

Dotyczy to szczególnie sytuacji w których osoba zagrożona bezdomnością jest niepełnosprawna, w takiej sytuacji placówki typu noclegownia nie wchodzi w grę, ponieważ osoby tam skierowane muszą być w pełni sprawne. Z kolei aby skierować klienta do Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego należy spełnić kilka warunków i być już osobą całkowicie zależną od innych osób. Paradozem tej sytuacji polega na tym, że ta sama osoba „jest zbyt chora” na noclegownię, a zarazem „zbyt zdrowa” na Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy. Często jedynym wyjściem z

takiej sytuacji jest dom pomocy społecznej, jednak czas oczekiwania na przyjęcie do takiej placówki wynosi zazwyczaj od roku do nawet kilku lat.

W związku z powyższym należałoby rozważyć możliwość stworzenia w zasobach gminy co najmniej dwóch mieszkań socjalnych lub innych lokali, w których w sytuacjach podobnych do tych opisanych powyżej przynajmniej na jakiś czas, do momentu znalezienia innego rozwiązania, można byłoby zapewnić dach nad głową osobom zagrożonym bezdomnością.

XI WYKAZ TABEL

WYKAZ TABEL		
Nr tabeli	Nazwa tabeli	Strona
Tabela nr 1.	Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2019 r.(w zł)	1
Tabela nr 2.	Świadczenia z pomocy społecznej w okresie I –XII 2019r.	4
Tabela nr 3.	Środki finansowe wykorzystane w 2019r. na realizację Programu „Posiłek w szkole i w domu”	5
Tabela nr 4.	Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w okresie I –XII 2019r.	7
Tabela nr 5.	Kwoty świadczeń rodzinnych	8
Tabela nr 6.	Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń	8
Tabela nr 7.	Wydatki na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny w okresie I –XII 2019r.	12
Tabela nr 8.	Wydatki na składki społeczne zdrowotne opłacone do ZUS w okresie I – XII 2019r.	12
Tabela nr 9.	Wydatki na składki społeczne opłacone do KRUS w okresie od I – XII 2019r.	13
Tabela nr 10.	Wydatki na świadczenia wychowawcze w okresie od I – XII 2019r.	15
Tabela nr 11.	Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2019r.	16
Tabela nr 12.	Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za okres od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.	17

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Raczkach
Justyna Sadowska-Kurzyna